

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Kolossenzen 3, 1 - 4
Ochtenddienst
H. Avondmaal

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Psalm 89 : 1 en 3**
- 4 Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 Viering van het Heilig Avondmaal**
- 6 Tafel klaarmaken: Zingen Gezang 127 : 1 en 2**
- 7 Tijdens viering : Zingen 127 : 3, 4 en 5**
- 8 Schriftlezing : Kolossenzen 2 : 6 - 23**
- 9 Zingen : Psalm 43 : 3 en 4 (bede tot de Here om ons in zijn waarheid en licht te leiden)**
- 10 Tekst : Kolossenzen 3 : 1 - 4**
- 11 Prediking**
- 12 Zingen : Gezang 158 (2 maal)**
- 13 Geloofsbelijdenis van Nicea**
- 14 Zingen : Gezang 111**
- 15 Dankzegging en gebed**
- 16 Dienst van de offeranden**
- 17 Slotzang : Gezang 137 : 1 en 2**
- 18 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Wie in de kerk is opgegroeid die zou het gemakkelijk kunnen vergeten. Of misschien hebt u het zich nooit echt gerealiseerd. Maar christen zijn is in zijn diepste wezen een mystiek gebeuren. Wat bedoel ik daarmee? Daar bedoel ik mee dat het diepste wezen van het geloof een soort geheim in zich heeft. **[Het mystieke geloof]** Daarmee is het niet geheimzinnig. Iets stiekems of zo. Het is ook niet iets dat geheim gehouden moet worden. Maar het heeft wel iets in zich dat veel mensen niet begrijpen. Of beter gezegd, dat hen vreemd is. Omdat het niet te vergelijken is met wat alle mensen kennen. Wat ik bedoel hoop ik in het vervolg duidelijk te maken.

Maar eerst wil ik iets zeggen over dat woord 'mystiek'. Want dat woord heeft in de loop van de kerkgeschiedenis niet altijd een goede klank gehad. Wat begrijpelijk is, omdat bezig zijn met mystiek gauw een elitair trekje krijgt. Een groep ingewijden weten van de mystieke eenheid met Jezus Christus in tegenstelling met het gewone christenvolk. Mystiek bezig zijn, kan ook gemakkelijk afglijden tot een vorm van afgodendienst. Waarbij je je geluk niet zoekt in de dienst aan God, maar je je geluk zoekt in de mystieke bezigheid. Dan wordt het een vorm van vluchten in een mystieke roes. Waarbij je je gewone taken verzuimd. Wat ook niet Bijbels is. Dat zien we bij de Heer Jezus niet en ook niet bij de apostelen.

In de Gereformeerde traditie is, in vergelijking met de rooms-katholieke of anglicaanse traditie, minder belangstelling voor het mystieke aspect van het geloof geweest. En in de vrijgemaakte traditie is dit heel zwak ontwikkeld. Daar is in het verleden ook wel aandacht aan gegeven. Prof. Douma heeft in één van zijn ethische boekjes wel aangegeven dat we als vrijgemaakten op dit punt nog het nodige huiswerk hebben. We zijn erg rationeel ingesteld. In de jaren 60 en 70 werd zelfs voor het gevoel gewaarschuwd. Uit angst dat mensen hun gevoel normatief ging maken. Het Woord van God is dan niet de norm, maar het eigen gevoel. Dat we hierin toen zijn doorgeslagen is wel gebleken in de jaren daarna. En dat werkt nog steeds door. **[Oppassen voor]** De overgang van broeders en zusters naar evangelisch-charismatische bewegingen heeft zeker hiermee te maken. Ook het gebrek aan veiligheid wat door menig broeder en zuster ervaren wordt, heeft hiermee te maken. Dat heeft dan weer tot gevolg gehad dat we ons gevoel van veiligheid zijn gaan zoeken in strakke en overzichtelijke kaders.

Zodat iedereen precies weet waar hij of zij aan toe is. Maar feitelijk zit daar dus een bepaalde verkramptheid onder.

Je hoeft niet in totaal andere christelijke kringen te verkeren om op dit punt een ander klimaat te ervaren. In de bevindelijke van de Gereformeerde kerken zie je duidelijk meer ruimte voor de bewegingen van het hart. Soms gaat dit zover dat alles afhankelijk wordt van wat we in ons hart ervaren. Dat is ook niet een kant die we opmoeten. De grote winst van de Vrijmaking zouden we daarmee zomaar overboord zetten. Namelijk dat we onze rust mogen vinden in de betrouwbare beloftes van de Here. Ik hoef niet in mijn hart naar het antwoord te zoeken of ik wel echt een kind van God ben. De Here heeft me dat gezegd en daar moet en mag ik dus gewoon op vertrouwen. Ik hoef niet in mijn hart op zoek naar het antwoord op de vraag of mijn zonden vergeven zijn. Jezus Christus heeft me dat bij mijn doop beloofd. En zo geldt dat ook voor de vraag of de Heilige Geest wel in mij woont. Het gevaar is alleen dat we hier genoeg mee nemen. Dat we zelfs zouden zeggen dat het niet uitmaakt wat we voelen. Dan hebben we met het badwater ook het kind weggegooid.

Want de Here wil ook dat Hij in ons hart de eerste plaats in neemt. In ons gevoelsleven. Hij wil dat wij wat ervaren van Hem. Hij wil ons geluk en onze vreugde zijn. We hebben vandaag met elkaar het Heilig Avondmaal gevierd. Herdacht dat wij met de Zoon van God zijn gestorven en begraven. Maar dat niet alleen. Maar ook dat we met Hem zijn opgestaan uit de dood. De opstanding uit de dood was niet alleen voor de Heer Jezus in zijn menselijke gestalte een nieuw begin. Maar het was voor de mensheid van deze wereld een nieuw begin. Voor ons dus. Hij is de tweede Adam. Hij is de stamvader van een nieuw geslacht van mensen. Ieder mens lag met zijn eerste voorouders Adam en Eva onder de vloek van God vanwege hun zonden. Ieder mens deelde in de schuld van Adam en Eva. Ieder mens deelde in de zondige natuur van Adam en Eva. Verbonden door de bloedlijn van het menselijk geslacht. **[Jezus is begin]** Maar met opstanding van de Heer Jezus begint er een nieuw menselijk geslacht. Een geslacht waar je niet bij gaat horen daar een natuurlijke geboorte. Een geboorte uit een vrouw. Bij het geslacht van de Heer Jezus ga je horen door wedergeboorte. Door een geestelijke geboorte. Een geboorte die niet voortkomt uit het lichamenlijk verlangen van een man en vrouw, maar uit de genadige wil van God, zoals Johannes in het eerste hoofdstuk van zijn evangelie schrijft. We zijn nu niet verbonden door een menselijke bloedlijn, maar door een

geestelijke. Doordat dezelfde Geest die in Jezus Christus woont, ook in u en mij woont. We zijn geestelijk met elkaar verbonden.

En dat broeders en zusters, jongelui is dus ergens een geheim. Een geheim, omdat dat niet zo maar aan de buitenkant van u en mij te zien is. Daar schrijft Paulus ook over in onze tekst. In vers 3 schrijft hij dat wij zijn gestorven en dat ons leven met Christus in God **verborgen** is. **[Verborgen]** Het is 'verborgen' dat wij opnieuw geboren zijn en bij een nieuwe mensheid horen. De buitenwereld denkt dat wij net zulke mensen zijn als zij. En voor een deel is dat ook zo. Ook wij hebben eten en drinken nodig. Ook wij hebben te maken met tegenslag en verdriet. Met ziekte en dood. Ook wij trouwen en krijgen kinderen. Net als zij. Maar toch is er dus een heel wezenlijk verschil. Een alles beslissend verschil.

Want wie in Jezus Christus gelooft is met Jezus Christus verbonden. Hij hoort bij Jezus Christus zoals uw lichaam en uw hoofd bij elkaar horen. Waar uw hoofd is, is uw lichaam en omgekeerd. Zo horen wij bij Jezus Christus als wij in Hem geloven. Het Heilig Avondmaal illustreert dat ook op zo'n schitterende manier. Het brood dat wij van de schaal nemen, in ons mond doen, met onze kiezen vermalen en doorslikken, wordt één met ons lichaam. Het lichaam van de Heer Jezus wordt opgenomen in ons lichaam en voedt ons gelovig hart. Zo is het ook met de wijn. Het wordt in ons lichaam opgenomen en verkwikt ons gelovig hart. Het is het antwoord van God op onze bede, uit het Avondmaalsformulier. **[Verhoring gebed]** Waar we vragen: "Geef daardoor ook dat wij niet meer in onze zonden leven, **maar Hij in ons en wij in Hem.**" Hij in ons en wij in Hem. Dat is iets om rustig in ons hart te laten bezinken. Hij in ons en wij in Hem. Dat is wat traditioneel in de kerkgeschiedenis de 'mystieke eenheid met Jezus Christus' wordt genoemd. Iets waar vroeger door menig christen over werd gemediteerd. En het is ook de moeite waard om hier echt bij stil te staan en om tot ons door te laten dringen wat dit betekent. Hoe bijzonder en fantastisch dit is.

Waarom is het zo belangrijk om tijd te maken om hier echt bij stil te staan? Omdat dit zo ontzettend veel implicaties heeft. Hier hangt zoveel mee samen in het leven van een christen. Want doordat we met Jezus Christus verbonden zijn en dus met Hem uit de dood zijn opgestaan, staan we anders in het leven. Kijken we ook anders tegen het leven in deze wereld aan. Vers 1 en 2 van onze tekst worden beheerst door de tegenstelling boven - beneden. Wie met Jezus Christus is opgewekt uit de dood, die zoekt niet meer

naar zijn geluk. Die heeft zijn geluk gevonden. Zijn geluk is Jezus Christus. Zijn Heiland die hem zo liefheeft dat Hij zijn leven voor je heeft gegeven. Jezus Christus die voor je pleit. Die voor je zorgt. Die je laat delen in de Geest die ook in Hem leeft. Je wil voor Christus leven. Je wil doen wat Hem blij maakt en waar Hij door geëerd wordt.

[De opgestane mens zoekt Christus] Vandaar dat Paulus in het voorafgaande hoofdstuk zo van leer trok tegen mensen die met allerlei voorschriften kwamen op het gebied van eten en drinken of het vieren van feestdagen, nieuwe maan en sabbat. Want dat richt zich niet op Jezus Christus zelf. Die dingen, zo schrijft Paulus, waren een schaduw van wat komt. En wat komt is Jezus Christus. In vers 23 schrijft hij daarover 'dat al deze menselijke inzetten voor wijsheid moeten doorgaan. Maar dat het in feite zelfbedachte godsdienst is, zelfvernedering en verachting van het lichaam; het heeft geen enkele waarde en dient alleen maar tot eigen bevrediging'. Terwijl de mens die werkelijk met Jezus is opgestaan niet de eigen bevrediging zoekt, maar Jezus Christus zoekt. En zich telkens de vraag stelt hoe hij of zij Jezus Christus zal eren en blij zal maken door zijn dienst. Ons hart is dan dus niet gericht op de eer van mensen voor onszelf, maar op de eer van Jezus Christus onze geliefde Heer.

Als je Jezus Christus zoekt, dan ga je over de dingen nadenken die boven zijn. Dan ga je nadenken over een hemels leven. Hoe dat hemels leven eruit ziet, heeft de Heer Jezus verteld aan het begin van de Bergrede. In die prachtige 'gelukwensen' waarmee Hij zijn rede is begonnen. *[Hemels leven]* En als u het wat concreter uitgewerkt wil zien, dan kunt gewoon verder lezen in hoofdstuk 3. Daar tekent Paulus hoe een dergelijk leven eruit ziet. Het is een leven waarin we woede en drift, vloeken en schelden opgeven. Het is een leven waarin we niemand bedriegen. Het is een leven waarbij je je kleedt in innig meelden, in goedheid, bescheidenheid, zachtmoedigheid en geduld. Waarin we elkaar verdragen en vergeven. Het is een leven waarbij de vrede van Christus in ons hart heerst en de woorden van Christus in al hun rijkdom in ons wonen.

Dit is ook zo'n prachtige uitdrukking van Paulus. Als hij schrijft dat de woorden van Christus in al hun rijkdom in ons wonen. Dat zijn dus woorden die een mens rijk maken. Woorden van onze Heiland die boven is. In de hemel. Daar moet dus onze schat zijn. Daar moeten we ons schatten verzamelen. Want daar ligt onze toekomst. Bij Jezus Christus in de hemel. *[Schatten in de hemel]* Dat betekent dus niet dat we neer moeten kijken op dit leven. Op het geschapene, op eten en drinken, of op de liefde tussen man

en vrouw, of op andere mooie dingen die de Here geeft. Maar we moeten ze wel altijd verbinden met Jezus Christus. Met God die ons deze dingen geeft en ze aan ons toevertrouwt opdat wij in Hem ons geluk hebben en Hem om deze dingen prijzen. Dan gebruiken we ze in alle vrijheid. Zonder dat we er slaven van worden. Dan gebruiken we ze in dankbaarheid zonder dat we boos worden als ze ons ontnomen worden. Want onze schat is in de hemel. Want ons hoofd is in de hemel.

En komen we vanzelf bij de tweede tegenstelling in onze tekst. De tegenstelling die we in de verzen 3 en 4 vinden. Het eerste deel daarvan heb ik al genoemd. Namelijk dat we met Jezus gestorven zijn en ons leven **verborgen** ligt in God. De wereld herkent ons nog niet als nieuwe mensen, die deel uitmaken van een nieuwe mensheid. Zij zien ons als één van hen. *[De wereld herkent niet]* Dit is dus een geheim waarin je moet worden ingewijd. Voor de jeugd is het belangrijk dat zij dit goed beseffen. Zeker als ze op zoek zijn naar een meer doorleefde band met God. Die band ontstaat uiteindelijk niet door meer kennis op te doen. Je kunt theologie gaan studeren en theologische boeken lezen bij het leven. Maar dit geheim ontsluit zich niet langs de weg van theoretische kennis, maar door je te verbinden met Jezus Christus. Door zijn Geest steeds meer toe te laten in je hart. Hij is vaak al wel bezig. Want hoe zouden jullie tot het verlangen kunnen komen om meer van God te ervaren, als de Heilige Geest dit verlangen niet in jullie harten had gewekt. Maar je moet vervolgens ook de volgende stap zetten. Door je controle over je leven in handen te leggen van deze Geest die van Jezus Christus is uitgegaan. En misschien vraag je je af hoe je dat moet doen. Daar is een speciale formule voor. Een formule die je al wel kent, maar die je mogelijk tot nu toe te weinig hebt gewaardeerd. Namelijk je ogen sluiten, je handen vouwen, eventueel ook nog op je knieën gaan en de Here vragen of Hij je de kracht en moed wil geven om je over te geven aan de liefde van Jezus Christus. *[Inwijding in geheim]* En lees daarna het Woord van God, bijvoorbeeld de tekst van vanmiddag en overdenk in alle rust hoe deze woorden gevuld zijn van Gods liefde en goedheid en hoe God het met ons voor heeft. En zoek daarbij mensen die je hierin kunnen verder helpen. Bijvoorbeeld enthousiaste gemeenteleden bij wie je duidelijk vruchten van geloof ziet.

Maar nu terug naar die tegenstelling. In vers 3 schrijft Paulus over het feit dat wij met Christus verborgen zijn met God. En in vers 4 schrijft hij wat er gebeurt als Christus ons leven verschijnt. Dus nu zijn we met Christus verborgen in God. Met Christus, die ons

leven is. Ook zo'n woord dat zeer de moeite is om te overdenken. Christus is ons leven. En als Christus, ons leven, verschijnt dan zullen wij met Hem uit de verborgenheid komen. **[Ons nieuwe leven]** Dan zal namelijk zichtbaar worden dat wij met Christus een nieuwe schepping zijn. Een nieuwe mensheid. Een mensheid met Christus mag stralen in heerlijkheid. Een mensheid die niet langer lijdt onder zonden, zwakheid, tekortkomingen en ziekte. Maar die zal stralen in al zijn volmaaktheid, in liefde en trouw. In gehoorzaamheid aan zijn Schepper. En die vreugde vindt in het liefhebben van God en van elkaar. Dat is de toekomst voor ieder mens die door het geloof met Jezus Christus verbonden is. Want die mens is met Jezus Christus, de eniggeboren van Zoon van God gestorven en opgestaan ten leven. Wees dus blij! Want het is Pasen! Jezus Christus is opgestaan uit de dood. En ieder die in Hem gelooft is dat ook!

Amen